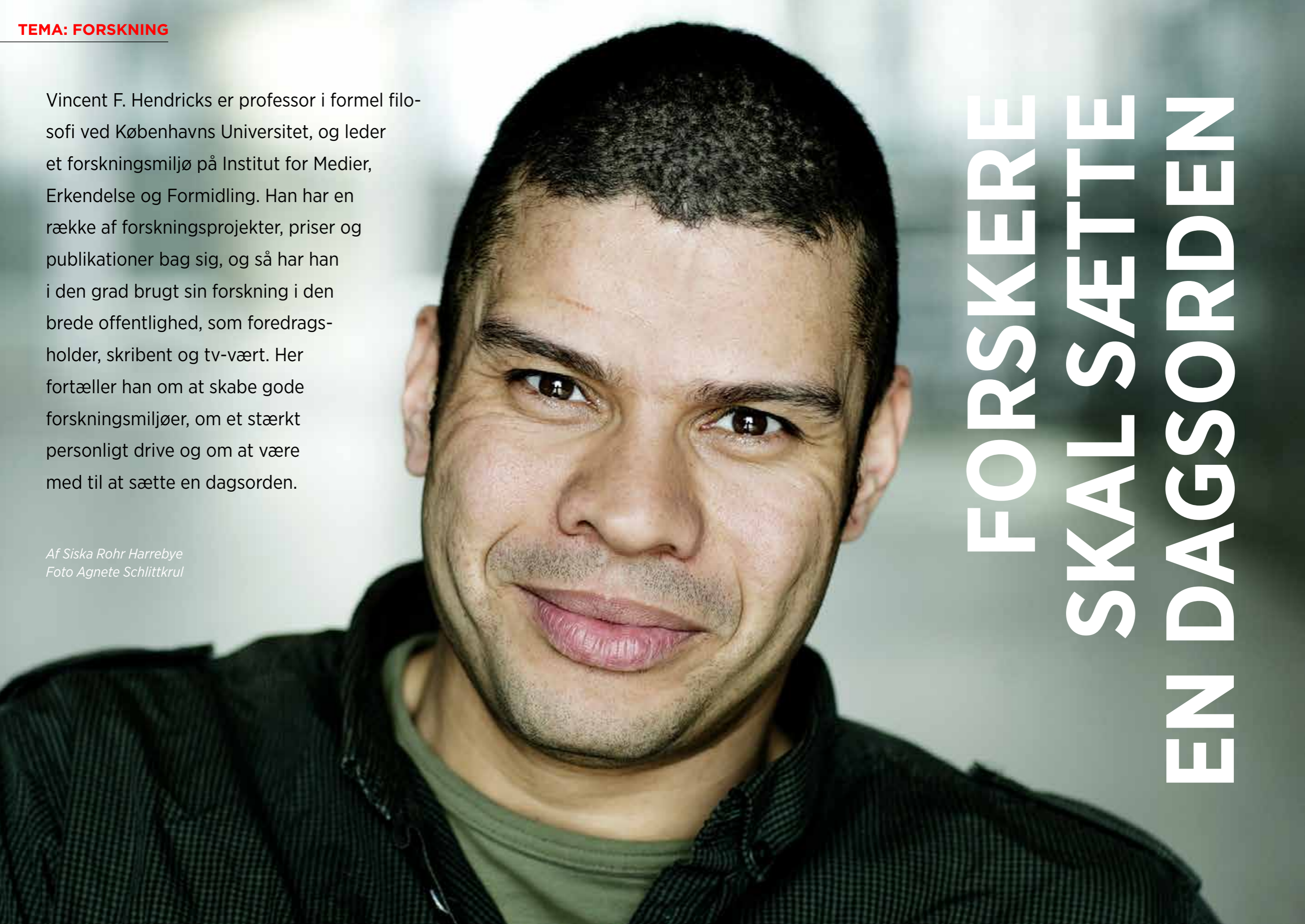

Vincent F. Hendricks er professor i formel filosofi ved Københavns Universitet, og leder et forskningsmiljø på Institut for Medier, Erkendelse og Formidling. Han har en række af forskningsprojekter, priser og publikationer bag sig, og så har han i den grad brugt sin forskning i den brede offentlighed, som foredragsholder, skribent og tv-vært. Her fortæller han om at skabe gode forskningsmiljøer, om et stærkt personligt drive og om at være med til at sætte en dagsorden.

*Af Siska Rohr Harrebye
Foto Agnete Schlittkrul*

FORSKERE SKAL SÆTTE EN DAGSORDEN

“Et godt forskningsmiljø er som en organisme, der hænger sammen, og ikke en samling af enlige forskere, der sidder i olielampens skær med gåsefjer og skriver dybe tanker.

Hvad skaber gode forskningsmiljøer på en uddannelsesinstitution?

Et godt forskningsmiljø er som en organisme, der hænger sammen, og ikke en samling af enlige forskere, der sidder i olielampens skær med gåsefjer og skriver dybe tanker. Vi må gøre vilkårene og miljøet for organismen så gode som muligt, fx ved at forskerne arbejder fysisk sammen en del af tiden. Vi laver ofte udregninger i fællesskab på en stor tavle i kontoret. Som professor og seniorforsker har jeg ansvar for dels at facilitere de gode projekter i forskningsgruppen, dels at uddelegere det faglige ansvar, så hver forsker har et specialeområde, de bliver eksperter på. Pt. arbejder vi fx med en overordnet ramme, der hedder ”Hvordan irrationel gruppeadfærd kan forstærkes på forskellig vis”. Så er der forskellige forskningsben under dette, som supplerer hinanden: En forsker der laver tunge matematiske modeller, en anden der laver simuleringer, og en tredje der laver kontrolrede forsøg, som alle sammen passer ind i denne mosaik af forskning.

Et andet vigtigt element er, at vi i stigende grad forsker interdisciplinært, dvs at vi behandler en problematik med afsæt i forskellige faglige discipliner. Et eksempel på KU er vores Migrationscenter, som engagerer forskere fra filosofi, religion, sprogfagene, historie, dansk osv., ja stort set hele humaniora er involveret. De problemstillinger, som verden er ramt af, er jo ikke monodisciplinære. Dvs. verden har jo ikke et ’filosofisk problem’, men fx et kultu-

relt, religiøst, socialt, politisk problem. Så må man samle en forskergruppe med de kompetencer, som er nødvendige for at arbejde med den problemstilling.

Hvordan oplever du forholdet mellem forskningsfællesskab og den individuelle forsker?

Et stærkt individuelt drive har stor betydning, men det er vigtigt, at vi åbner vores forskning. Personligt har jeg en grundlæggende interesse for, hvordan man laver matematiske modeller for viden. Det var også det, jeg fik eliteforskerprisen for. Men hvor jeg tidligere lavede meget specifikke, detaljerede studier, som primært havde interesse for logikere og filosoffer, er det nu bredt ud til fx ’Hvordan transmitteres viden og information mellem mennesker? Og hvad kan det betyde for beslutningsprocesser, bobledannelse og demokrati?’. Dels er det med til at belyse og løse problemer i samfundet, dels appellerer det til et større tværdisciplinært fællesskab mellem forskere. Min personlige ambition er, hvor langt kan mine idéer kan drives? Og jeg drives af utålmodighed. Akademia er generelt en organisme, der bevæger sig relativt langsomt. Det betyder, at hvis du bare bevæger dig en lille smule hurtigere end gennemsnittet, så ser det ud som om du tager syvmileskridt – selvom det ikke nødvendigvis er tilfældet.

Det at drive forskning frem kollektivt er i høj grad at få gjort studerende og unge forskere interesserede i det, man laver. Min seneste bog ”Ned-

tur!”, som udkom sidste år på Gyldendal Business, skrev jeg fx sammen med en af mine specialestuderende. Et blændende godt speciale kan nemlig sagtens blive til et vidensprodukt for offentligheden.

Bliver man en bedre underviser af at forske?

Der er en synergieffekt mellem forskning og undervisning. Som forsker ser du dit fag på en bestemt måde, som vil gennemsyre undervisningen, og du viser de studerende, at den forskning, du bedriver, er relevant for fx en bestemt historisk problemstilling eller et aktuelt samfundsproblem. I undervisningen bliver du samtidig trænet i at videregive

“Jeg oplever, at der er en synergieffekt mellem forskning og undervisning.

din forskning til en gruppe af folk, som er interesserede, men som ikke er specialister. Det skærper dine forskningsmæssige vinkler, og du bliver tvunget til at trække linjerne lidt hårdt op.

Jeg har omsat min forskning i undervisning, men også i videnskabelige tidsskrifter, dagblade, tv osv. i en år-række. Især klummegenren har været en god øvelse for mig: På halvanden side at introducere, analysere og konkludere på fx en filosofisk problemstilling, man typisk har brugt flerbindsværker på. Den skarphed kan jeg også bruge i undervisningen. På den måde er mødet mellem forskning, undervisning og populærformidling en organisme, som føder ind i hinanden på forskellig vis.

Hvordan omsættes forskning til gavn for samfundet?

Vi forskere producerer vidensprodukter, og vidensprodukter er naturligvis noget tid om at udvikle sig, men udviklingstiden er ikke uendelig. Det skal sælges på linje med alle andre produkter – i en pæn indpakning, med god PR osv. Det er vigtigt, at forskere også stilles til ansvar for,

“*Jeg laver aldrig noget og beder aldrig mine studerende om at lave noget, der ikke er et produkt i – hårdt trukket op.*

“*Hvis du bare bevæger dig en lille smule hurtigere end gennemsnittet, så ser det ud som om du tager syvmileskridt.*

hvornår produktet er færdigt, om det er godt nok osv. Jeg laver aldrig noget og beder aldrig mine studerende om at lave noget, der ikke er et produkt i – hårdt trukket op.

Forskningen har ofte været reaktiv, og vi har først udtalt os, når pressen og offentligheden selv har henvendt sig. Der er pt. en udvikling i gang, hvor vi i højere grad selv sætter en dagsorden på universiteterne og andre steder, fx Marlene Wind når det drejer sig om EU, Eske Willerslev når det gælder DNA-forskning, Ole Wæver, Dan Zahavi, Bente Klarlund osv. Vi sidder jo med en stor viden og kan i den grad være med til at definere en dagsorden. Og det kan vi især, når forskningen bruges til at belyse et aktuelt problem, som bliver diskuteret i offentligheden.

Det er ikke altid til at sige, hvad der kan have en større almenheds interesse. Fx har jeg for et par måneder siden skrevet en videnskabelig artikel sammen med Pelle G. Hansen og Rasmus K. Rendsvig, som viser hvordan irrationel gruppeadfærd bliver forstærket af sociale medier. Den nappede kommunikationsafdelingen til en pressemeddelelse, og det fik stor bevågenhed hos videnskabsjournalisterne både nationalt og internationalt.

Hvor ser du professionshøjskolerne i forskningsfeltet?

Professionshøjskolernes forskning er bestemt væsentlig for samfundet. På universitetet bliver vi

siddende herinde og forsker, men I uddanner dem, der skal ud og arbejde med viden i praksis. I har mulighed for at påvirke samfundsudviklingen helt tæt på og være med til at definere, hvordan professionerne udvikler sig i forhold til kompetencer, metoder og udsyn, fx hvordan sygeplejerskernes arbejde ser ud om 10 år. De medarbejdere, der arbejder i professionerne, har jo meget magt over, hvordan samfundet udvikler sig. Derfor er det vigtigt, at de er oplyste og kompetente. Det handler om ikke kun at give det, man tror aftagerne og offentligheden vil have, men at være med til at formulere og definere det, de får. Hvis ikke I skulle gøre det, hvem skulle så?

Forskere på Metropol blogger på Videnskab.dk

Se Louise Klinge Niensens [profil og seneste blogindlæg](#). Louise er ph.d.-studerende på Institut for Skole og Læring.

Læs også Pernille Malberg Dygs [blog](#). Pernille er lektor, ph.d., på Institut for Rehabilitering og Ernæring.